

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

ของการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม

Characteristic Factors of School Administrators in the 21st Century Affecting

Administration Effectiveness of the Educational Opportunity Expansion Schools in

Nakhon Phanom Province

ณัฐเดช จันทรวัฒน์¹, วาโร เฟิงสวัตตี² และ วณิกา ฉลากบาง³

Natthadech Jantharaphan¹, Waro Phengsawat² and Wannika Chalabang³

Received : 20 ก.ค. 2564

Revised : 3 ต.ค. 2564

Accepted : 5 ต.ค. 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4) หาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 5) หาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม จำนวน 325 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันในทางบวก 4) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหารมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้ร้อยละ 73.30 และ 5) แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพการบริหารงาน, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อีเมล: natpn2899@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹ Master Student, Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakonnakorn Rajabhat University, Email: natpn2899@gmail.com

² Associate Professor, Ph.D., Lecturer in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakonnakorn Rajabhat University

³ Assistant Professor, Ph.D., Lecturer in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Sakonnakorn Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the levels of characteristic factors of school administrators in the 21st century, 2) study the levels of administration effectiveness of the educational opportunity expansion schools, 3) study the relationship between characteristic factors of school administrators in the 21st century and administration effectiveness of the educational opportunity expansion schools, 4) study a predictive equation of characteristic factors of school administrators in the 21st century affecting administration effectiveness of the educational opportunity expansion schools, 5) find the development guidelines of characteristic factors of school administrators in the 21st century. The samples consisted of 325 school administrators and teachers in the educational opportunity expansion schools in Nakhon Phanom province, selected by Multi-Stage Sampling. The instruments used to collect data were a questionnaire and a semi-structure interview form. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient of Pearson, and stepwise multiple regression analysis.

The research found that 1) the characteristic factors of school administrators in the 21st century as a whole was at a high level. 2) The administration effectiveness of the educational opportunity expansion schools as a whole was at a high level. 3) The relationship between characteristic factors of school administrators in the 21st century and administration effectiveness of the educational opportunity expansion schools showed a positive correlation. 4) The characteristic factors of school administrators in the 21st century: leadership, vision, human relations, society and community and self-development in management were able to predict administration effectiveness of opportunity expansion schools with a predictive of 73.30 percent. And 5) the guidelines for developing characteristics of school administrators in the 21st century involved 4 aspects: leadership, vision, human relations, society and community and self-development in management.

Keywords: Characteristics of school administrators, Administration effectiveness, Educational opportunity expansion school

บทนำ

เนื่องด้วยการปรับเปลี่ยนบริบทโครงสร้างของการจัดการบริหารศึกษาไทยตามรูปแบบใหม่ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาโดยมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและให้ความมืออย่างสร้างสรรค์บนเวทีโลก ซึ่งมุ่งถึงความมีประสิทธิภาพ เป็นสำคัญ ฉะนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากต่อการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรบรรลุประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการและการประสานงานของคนในองค์กร และต้องปรับเปลี่ยนมุมมองเนื่องจากการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 นี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรในชาติเป็นหลัก ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของประชากรนั้นก็คือ การศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติจาก กระบวนทัศน์แบบดั้งเดิมไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556: 113)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตอนต้นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และจากการที่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนความรู้ขั้นพื้นฐานของประชาชนในชาติให้สูงขึ้น เพื่อรองรับการปรับตัวให้เข้ากับ วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเพื่อการแข่งขันในสังคมโลก เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถประกอบอาชีพ และพัฒนา คุณภาพชีวิตโดยเฉพาะการประกอบอาชีพสุจริตอย่างอิสระ ฉะนั้นการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จะต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดีมีส่วนช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เป็นโรงเรียนที่มุ่งให้เยาวชน ทุกคนที่เรียนจบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการเปิดโอกาส หรือขยายโอกาสให้เยาวชนมีพื้นฐานการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 7)

การบริหารการศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากมีความใกล้ชิดกับคณะครู และชุมชนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญมากในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นอย่างยิ่ง โดยผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะประสิทธิภาพ ของงานทุกงานทุกด้านขององค์กร ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากจะต้องวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ฉะนั้นแล้ว ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีศิลปะในการบริหารคนบริหารงานให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ (จตุณี แก้วเย็น, 2557: 125) สอดคล้องกับ ภูวิศา ชูธัญญะ (2556: 2-3) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ตลอดจนความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษา บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมาย มีคุณลักษณะที่เหมาะสม มีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการพัฒนาคนและพัฒนางานแล้ว การบริหารงานจะได้รับความร่วมมือจากคณะครูทำให้การบริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย แต่ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีแล้วอาจทำลายขวัญและกำลังใจ ของบุคลากรในหน่วยงานทำให้หน่วยงานประสบความล้มเหลวได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสามารถนำผลการศึกษามาใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของตนเอง ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การเพิ่มประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการ และเป็นสารสนเทศนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย หลักการ วิธีการในการคัดเลือกสรรหาบุคลากรที่จะเข้าสู่ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถนำพาองค์กรทางการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

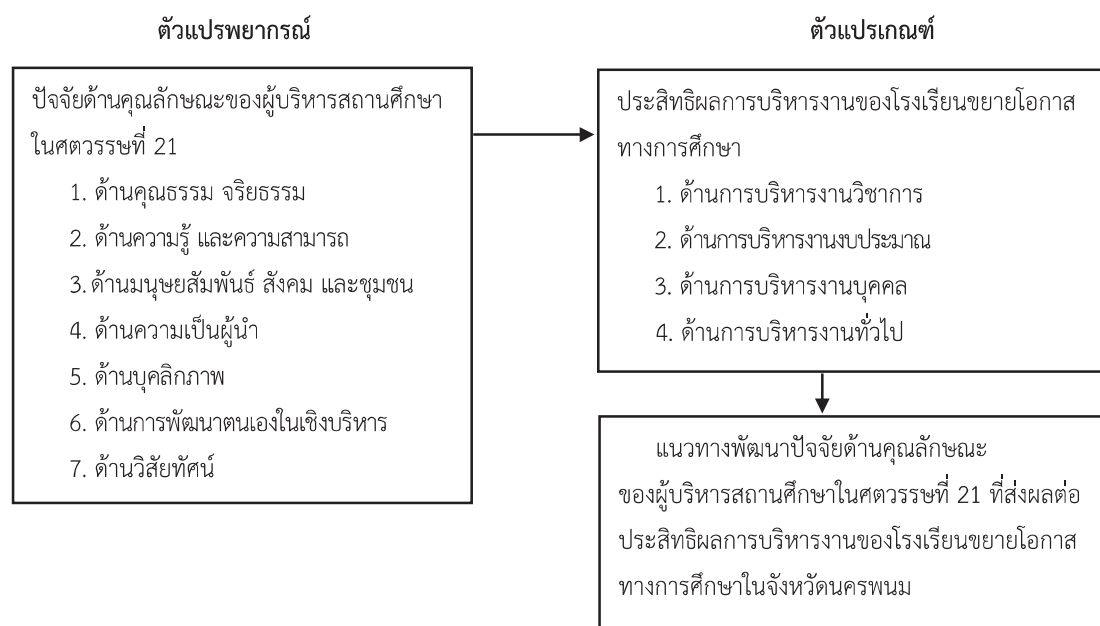
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพ การบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม
4. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม

5. เพื่อหาแนวทางพัฒนาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของ Bizzell (2011: 11), Janice (2013: 40), ประเสริฐ อินทะมนต์ (2557: 134-141), พนมไพร ไชยบุตร (2557: 26), รุ่งทิพย์ ปิยะสา (2557: 64-65), นิตยา ทองไทย (2558: 36), พัทยา ทวยเศษ (2558: 46-47), เกศนีย์ เจือจันทร์ (2559: 43), วรณีย์ แสงทอง (2559: 39), ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560: 51), สุภาณีย์ แสงไพฑูรย์ (2560: 175), วสันต์ บัวชุม (2561: 110), สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2561: 34), วัฒนกร ต่อซอน (2561: 42) และ เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562: 38) มากำหนดเป็นขอบเขตของตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งมีจำนวน 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้และความสามารถ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน 4) ด้านความเป็นผู้นำ 5) ด้านบุคลิกภาพ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร และ 7) ด้านวิสัยทัศน์ และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามแนวคิดองค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของ Mott (1972: 373), Pennings and Goodman (2003: 106), แก้วพอน เกดตะวง (2558: 13-16), ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560: 54-55), ธนชาติ จันทน์ (2557: 53-61), นิษฐ์อดิศักดิ์ ดารารักษ์ (2560: 91-94), วราภรณ์ บุษดี (2560: 54), อาภัสสร วันดี (2560: 41), ณัฏฐณิชา โคทั้งคะ (2561: 48-49) และ ปิยะวรรณ คัดโสตา (2562: 13-14) มากำหนดเป็นขอบเขตของตัวแปรเกณฑ์ ซึ่งมีจำนวน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยแสดงความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,568 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 81 คน และครู 1,487 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 325 คน คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 58 คน และครู 267 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morga (1970, อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วีสต์, 2551: 191) และผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามวิธีของ Rensis Likert แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ และความสามารถ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน 4) ด้านความเป็นผู้นำ 5) ด้านบุคลิกภาพ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร และ 7) ด้านวิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ Rensis Likert โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.48–0.83 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามวิธีของ Rensis Likert โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.53–0.84 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทางพัฒนาสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อตัวแปรเกณฑ์มาสร้างแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 เสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เพื่อขออนุเคราะห์ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 ฉบับ พร้อมกับขอความอนุเคราะห์โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าพร้อมสแตมป์จ่ายค่าไปรษณีย์ให้ผู้วิจัยโดยแจ้งระยะเวลาส่งคืนภายใน 15 วัน และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามออนไลน์เพื่อเก็บข้อมูลควบคู่กัน

3.1.3 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป หากกรณีได้รับแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวนในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยเดินทางไปติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเป็นกรณีไป

3.1.4 เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไปเก็บข้อมูลทั้งหมด จำนวน 325 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 การหาแนวทางพัฒนาสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 เสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางพัฒนา

3.2.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นในการบันทึกการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยขออนุญาตหมายผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้าประมาณ 1 สัปดาห์

3.2.3 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด จำนวน 5 ฉบับ ได้รับกลับคืน 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำบทสัมภาษณ์มารวบรวมอย่างเป็นระบบก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิผลของการบริหารงานใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปความสัมพันธ์

4.4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4.5 การหาแนวทางพัฒนาปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

สรุปผล

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.46	0.43	มาก
2. ด้านความรู้ และความสามารถ	4.46	0.44	มาก
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน	4.50	0.45	มาก
4. ด้านความเป็นผู้นำ	4.52	0.42	มากที่สุด
5. ด้านบุคลิกภาพ	4.46	0.42	มาก
6. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร	4.46	0.45	มาก
7. ด้านวิสัยทัศน์	4.45	0.42	มาก
เฉลี่ย	4.47	0.38	มาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน	ผลการวิเคราะห์		ระดับ ความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.45	0.42	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.46	0.43	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.43	0.46	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.48	0.43	มาก
เฉลี่ย	4.46	0.39	มาก

3. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมกับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .838$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 รายด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์ กันในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 5 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ (X_4) ด้านบุคลิกภาพ (X_5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน (X_3) ด้านวิสัยทัศน์ (X_7) และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร (X_6)

และมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านความรู้
และความสามารถ (X_2) และด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) ดังตาราง 3

ตาราง 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
กับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม

ตัวแปร	X	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	Y	ระดับความสัมพันธ์
X	1.000	-	-	-	-	-	-	-	.838**	สัมพันธ์กันในระดับสูง
X_1	.770**	1.000							.582**	สัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง
X_2	.748**	.603**	1.000						.670**	สัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง
X_3	.784**	.642**	.703**	1.000					.746**	สัมพันธ์กันในระดับสูง
X_4	.832**	.628**	.677**	.713**	1.000				.822**	สัมพันธ์กันในระดับสูง
X_5	.802**	.601**	.634**	.674**	.681**	1.000			.760**	สัมพันธ์กันในระดับสูง
X_6	.755**	.574**	.612**	.630**	.654**	.622**	1.000		.733**	สัมพันธ์กันในระดับสูง
X_7	.751**	.548**	.602**	.627**	.618**	.647**	.605**	1.000	.739**	สัมพันธ์กันในระดับสูง

**มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

4. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงาน
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความเป็นผู้นำ (X_4)
ด้านวิสัยทัศน์ (X_7) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน (X_3) และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร (X_6) โดยค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ตัวดังกล่าวเป็นตัวพยากรณ์
มีค่าเท่ากับ .856 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 73.30 แสดงว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ด้านความเป็นผู้นำ (X_4) ด้านวิสัยทัศน์ (X_7) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน (X_3) และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร (X_6)
พยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม เท่ากับ .733 หรือร้อยละ 73.30
สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) .729 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
(Standard Error) .202 ดังตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการปัจจัย ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนม โดยรวม R^2

ปัจจัยด้านคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	R	R^2	Adj R^2	B	S.E.	β	t	Sig
1. ด้านความเป็นผู้นำ (X_4)	.832	.692	.691	.427	.061	.463	7.027**	.000
2. ด้านวิสัยทัศน์ (X_7)	.849	.721	.720	.172	.052	.186	3.336**	.001
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน (X_3)	.854	.729	.726	.136	.047	.157	2.908**	.004
4. ด้านการพัฒนาตนเอง ในเชิงบริหาร (X_6)	.856	.733	.729	.110	.049	.126	2.748**	.006
ค่าคงที่	-	-	-	.700	.129	-	2.713**	.000

ค่าคงที่ = .700, $S.E._{est} = .202$, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = .700 + .427 X_4 + .172 X_7 + .136 X_3 + .110 X_6$$

และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .463 Z_4 + .186 Z_7 + .157 Z_3 + .126 Z_6$$

5. แนวทางพัฒนาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม มีจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความพากเพียรในการทำงานอย่างต่อเนื่อง รักษาจรรยาบรรณในวิชาชีพ และมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน สามารถนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ยังเป็นผู้ที่สามารถประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน วัด ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม ตลอดจนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะนำความรู้ และนวัตกรรม การบริหารงานในรูปแบบใหม่ ๆ มาเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานให้แก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560: 59) ที่พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รุติมา ทะเรรัมย์ (2561: 107) ซึ่งพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562: 97) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งโรงเรียนยังมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการจัดทำเอกสาร หลักฐานในการจัดซื้อ จัดจ้างที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการกำหนดขอบข่ายภารกิจงานโดยยึดตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดบทบาทหน้าที่และบุคลากรที่รับผิดชอบชัดเจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์และรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิษฐ์อดิศักดิ์ ดาราพันธ์ (2560: 239) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าระดับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ญัฐณิชา โคทั้งคะ (2561: 131) ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่าประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีระดับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุทธิพงษ์ อันทรบุตร (2564: 3-15) ซึ่งพบว่า ระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมกับประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .838 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 รายด้านกับประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 5 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ และความสามารถ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนเกิดจากความสามารถ ในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะของนักบริหารที่ดี มีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ และประสบการณ์เหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพทางการบริหารการศึกษา และความร่วมมือของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤชยานนทะโย (2556: 99-100) ได้ศึกษาคุณลักษณะ ของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .729 สอดคล้องกับ อนงค์นารถ ไชยรา (2557: 26-128) พบว่าปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .719 และสอดคล้องกับ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560: 160) ซึ่งพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตัวแปรที่ศึกษาส่วนใหญ่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .90

4. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาวิเคราะห์ 7 ตัวแปร พบว่ามี 4 ตัวแปรย่อยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความเป็นผู้นำ (X_4) ด้านวิสัยทัศน์ (X_7) ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน (X_3) และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร (X_6) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ตัวดังกล่าวเป็นตัวพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .856 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 73.30 แสดงว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร พยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนมเท่ากับ .733 หรือร้อยละ 73.30 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) .729 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) .202 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้คือ $Y' = .700 + .427 X_4 + .172 X_7 + .136 X_3 + .110 X_6$ และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'y = .463 Z_4 + .186 Z_7 + .157 Z_3 + .126 Z_6$ ทั้งนี้เนื่องจาก ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดสรรทรัพยากรในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับงาน สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถตัดสินใจในการปรับปรุง และแก้ปัญหาสำคัญในการทำงานได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน รวมไปถึงมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการและตรงตามบริบทของชุมชน ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤชยา นนทะโย (2556: 99-100) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเขต 1 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ (X_4) ด้านความสามารถในการประสานงานที่ดี (X_5) ด้านความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ (X_2) ด้านความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ .674 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 67.40 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.145 และสอดคล้องกับ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560: 160-161) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มี 5 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ และด้านความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับงาน ซึ่งตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ .921 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ร้อยละ 84.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.140

5. แนวทางพัฒนาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม มีจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ทั้งนี้เนื่องจาก ในการบริหารงานของโรงเรียนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงการเป็นผู้นำโดยการมีเป้าหมายด้านการบริหารงาน และการกำหนดแผนงานบริหารที่ชัดเจน และสามารถให้คำแนะนำในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความรอบรู้ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถในการตัดสินใจปรับปรุง และแก้ปัญหาสำคัญในการบริหารงานได้อย่างรวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ได้ชัดเจนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในสถานการณ์ปัจจุบันและเป้าหมายตามมาตรฐานโรงเรียน พัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาของชุมชน รวมทั้งมีวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและชุมชน ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงาน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงาน มีการใช้นวัตกรรม เทคนิคการบริหารงานแนวใหม่มาปรับปรุง

และพัฒนาการบริหารงานอยู่เสมอ และวางเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับการบริหารงานตามบริบทขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560: 140-141) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าในการหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับ วสันต์ บัวชุม (2561: 199) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี และ 4) ด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562: 91-93) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬด้านที่ควรได้รับการพัฒนามี 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การเป็นผู้นำวิชาการ 2) การเป็นผู้นำการบริหารจัดการ และ 3) การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนได้ดีที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ ดังนั้นในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการฝึกอบรมและส่งเสริมเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านดังกล่าว เพื่อส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังคม และชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ควรจะให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานของโรงเรียนนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพในการบริหารงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถมองเห็นภาพรวมได้ชัดเจน และให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้บริหารมืออาชีพต่อไป

2.3 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคือ

เอกสารอ้างอิง

- เกศนีย์ เจือจันทร์. (2559). *คุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางเครือข่ายที่ 28 สำนักงานเขตสายไหมกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหงกรุงเทพมหานคร (หัวหมาก).*
- แก้วพอน เกตตะวง. (2558). *สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดห้องการศึกษาธิการ และกีฬา เมืองไสยอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- จตุณี แก้วเย็น. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.*
- จิตติมา ทะเรรัมย์. (2561). *ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุค ปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ณัฐธัญญา โคแห้งคะ. (2561). *วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา. (2560). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ธนาชาติ จันปุ่ม. (2557). *ปัจจัยด้านทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- นฤชา นนทะโย. (2556). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.*
- นิตยา ทองไทย. (2558). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*
- นิษฐ์อดิกันต์ ดาราพันธ์. (2560). *ปัจจัยทางการบริหาร และองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ประเสริฐ อินทะมนต์. (2557). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- ปิยะวรรณ คัดโสภา. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยม สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- พนมไพร ไชยบุตร. (2557). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*

- พัทยา ทวยเศษ. (2558). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ภูวิศา ชูัญญะ. (2556). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครืออักษรกรุป สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งทิพย์ ปิยะสา. (2557). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในทัศนะของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรรณิ แสงทอง. (2559). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเชิงคำ 1*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เพาะ: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วราภรณ์ บุชดี. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วสันต์ บัวชุม. (2561). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วัฒนาร ต่อซอน. (2561). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิโรจน์ สารรัตนยะ (2556). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี. (2561). *การศึกษาคุณลักษณะที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุทธิพงษ์ อันทรบุตร. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 15(1), 3-15
- สุภาณีย์ แสงไพฑูรย์. (2560). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อนงค์นารถ ไชยรา. (2557). *ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อาภัสสร วันดี. (2560). *ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- Bizzell, B. E. (2011). *Professional Development of School Principals in the Rural Appalachian Region of Virginia*: Blacksburg Virginia.
- Janice, D. A. (2013). *Characteristics of School Administrator as Predictors of Instructional Management Leadership*. Davao: Mindanao University.
- Pennings, J. M. and Goodman, P. S. (2003). *New Perspectives on Organizational Effectiveness*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mott, P. E. (1972). *The Characteristic of Efficient Organizations*. New York: Harper and Row.